

KULCSSZAVAK

- _ VÍZ
- _ FENNTARTHATÓSÁG
- _ TAKARÉKOSSÁG

TANTÁRGY

—
osztályfőnöki

KOROSZTÁLY

—
12 +

IDŐTARTAM

—
90 perc

IDEÁLIS LÉTSZÁM

—
16 +

A VÍZ 2.

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

fenntarthatóságra nevelés, kooperáció, kreativitás

TANULÁSI CÉLOK

Tudatosítani a diákokban, hogy a számunkra alapvetőnek tűnő folyamatos vízellátás más országokban nehézségekbe ütközik. A víz lehet barátságos, de lehet nagyon súlyos problémák forrása is, ezért felelősen kell bánnunk vele.

KAPCSOLÓDÓ TERÜLETEK

magyar nyelv, földrajz, természettudományok

MÓDSZEREK

megbeszélés, kooperatív technikák

MUNKAFORMÁK

frontális munka, csoportmunka

A GLOBÁLIS NEVELÉS MEGISMERÉSE ÉS MEGÉRTÉSE

TÁRSADALMI IGAZSÁGOSSÁG ÉS MÉLTÁNYOSSÁG

- a vitatott globális kérdések ismerete
- egyenlőtlenségek a különféle társadalmakon belül és azok között
- a szegénység okai
- az egyenlőtlenség okai és következményei

GLOBALIZÁCIÓ, KÖLCSÖNÖS FÜGGÉS

- a globális összefüggések ismerete
- hatalmi viszonyok az észak–déli világgazdasági és politikai rendszerek között
- összetett globális problémák
- etikus fogyasztói magatartás/fogyasztás

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

- ember és környezet kapcsolata
- a fenntartható fejlődés globális szükségessége
- tudjuk, hogy a források végesek
- értjük a lehetséges és kívánatos jövő fogalmát
- életmódok egy fenntartható világért

GLOBÁLIS NEVELÉSI KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK

KRITIKAI GONDOLKODÁS

- az információ kritikai elemzése
- vitatott, bonyolult problémák kezelése
- etikus döntéshozatal
- megalapozott döntések
- összetett kérdések és dilemmák kezelése

HATÁSOS ÉRVELÉS

- az érvek azonosítása és kiválasztása
- annak megtanulása, hogy tényekre alapozott érvelés hatására árnyaljuk/megváltoztassuk az álláspontunkat
- ismerkedés az indoklással megalapozott érveléssel
- a helyi és globális kontextus és tapasztalatok összekapcsolása

EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS KONFLIKTUSKEZELÉS

- a csoportdöntés elfogadása és betartása
- tárgyalás, egyezkedés
- kompromisszumkötés

A GLOBÁLIS NEVELÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ ÉRTÉKEK ÉS ATTITÚDOK

EMPÁTIA, KÖZÖS EMBERI SORSUNK TUDATA

- széles látókör, nyitottság

ELKÖTELEZETTSÉG A TÁRSADALMI IGAZSÁGOSSÁG ÉS MÉLTÁNYOSSÁG IRÁNT

- növekvő érdeklődés a világ eseményei iránt
- fellépés az igazságtalanság és egyenlőtlenség ellen
- elkötelezettség a társadalmi igazságosság és méltányosság mellett
- tenni akarás az egyenlőtlenség ellen
- szolidaritás

TÖRŐDÉS A KÖRNYEZETTEL ÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSSEL

- felelősségérzet a környezet és a források felhasználása iránt
- felelősségérzet életmódunk emberekre és környezetre gyakorolt hatása iránt
- felelősségérzet a bolygó és az eljövendő nemzedékek jövője iránt
- elkötelezettség a fenntartható fejlődés mellett

HIT ABBAN, HOGY RAJTUNK MÚLIK A VÁLTOZÁS

- hit abban, hogy a dolgok jó irányba változhatnak, s hogy a változás tőlünk függ
- tenni akarás egy méltányosabb jövőért
- globális állampolgári szerep

TISZTELET AZ EMBEREK ÉS A DOLGOK IRÁNT

- döntési képesség és a döntéseink következményeinek felismerése
- állásfoglalás a globális problémák ügyében

FELLÉPÉS AZ IGAZSÁGTALANSÁGGAL ÉS EGYENLŐTLENSÉGGEL SZEMBEN

- a bevett megoldás alternatíváinak fel- és megismerése
- fellépés az egyenlőtlenségeket állandósító nézetekkel szemben
- cselekvés egy igazságosabb és méltányosabb világért

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK

1. ÓRA

1.

IDŐ _ 2 perc

TEVÉKENYSÉG _ óra eleji adminisztráció, csoportalakítás

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

Üdvözlés, a diákok 4 fős csoportokat alkotva ülnek le.

ESZKÖZÖK _ színes számolópálcikák

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

A csoportalakítás történhet szabadon vagy véletlenszerűen, szín szerint számolópálcikákkal (a diákok nem látják, milyen színűt húznak).

2.

IDŐ _ 12 perc (14)

TEVÉKENYSÉG _ bemelegítés: a zene hangjai

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

A tanár kiválaszt öt, vízhez kapcsolódó dalt/zeneművet. Részleteket játszik belőle a diákoknak, akik rögzítik a benyomásaikat az értékelőlapon.

MUNKAFORMA _ egyéni munka

ESZKÖZÖK _ internet, számítógép vagy zenelejátszó eszköz, értékelőlaphoz ötlet: lásd melléklet

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

Zeneötletek: Smetana: Moldva, Strauss: Kék Duna keringő, Händel: Vízizene, Simon & Garfunkel: Bridge over troubled water, Rod Stewart: I am sailing, Deep Purple: Smoke on the water

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

A diákok a megadott idő alatt megpróbálják a lehető legtöbb olyan szót összegyűjteni, ami kapcsolódik valahogy a vízhez. Lehet főneveket és igéket is gyűjteni.

ESZKÖZÖK _ helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonimaszótár, A4-es lapok

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

A diákok anyanyelvi kompetenciájától függően lehet nehezíteni a feladatot.

- rendezzék minél több szempontból logikai sorrendbe a szavakat (halmazállapot, méret, pl. óceán – csepp, szinonimacsoportok stb.)
- törekedjenek a köznyelvben ritkábban használt elemek gyűjtésére (pl. *csermely*, *akvapónia*)

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

A csoportok megosztják egymással a csoportosítási szempontjaikat, illetve azokat a szavakat, amelyek valaki számára újak voltak. Ha van kérdés a szójelentéssel kapcsolatban, felolvassák a szómagyarázatot.

A tablókat a projekt végéig ki lehet tenni a teremben.

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

A diákok keresnek egy vízzel kapcsolatos földrajzi nevet. Ezt kell elmutogatniuk a többieknek úgy, hogy a megjelenítésben minden csapattag részt vesz.

MUNKAFORMA _ csoportmunka, frontális munka

ESZKÖZÖK _ földrajzi atlasz

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

Érdeemes emlékeztetni a diákokat, hogy kerüljék a túl nehéz vagy túl egyértelmű megnevezéseket.

6.

IDŐ _ 20 perc (67)

TEVÉKENYSÉG _ vízproblémák

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

Átvezető utasítás lehet pl.: „Az előzőekben körbejártuk a víz hangulatát, elnevezéseit, érintettük elhelyezkedését. Most arról fogunk beszélni, hogy milyen problémákkal kell megküzdenünk az életünkben ennyire hangsúlyos szerepet játszó elemmel kapcsolatban.”

A csoportok választanak egy témát, és a rendelkezésre álló idő alatt kidolgozzák úgy, hogy a következő részben meg tudják tanítani a többieknek.

Mi van akkor, ha a víz...

...túl sok

...túl kevés

...túl szennyezett

Xeriscaping – mi az?

Kreatív feladat: 1 vízmolekula élete képekben.

MUNKAFORMA _ csoportmunka, mozaik módszer 1.

ESZKÖZÖK _ internetelérés (telefon, számítógépterem), A3-as lapok

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

Szükség esetén lehet kulcsszavakat adni a kereséshez:

– árvíz

– aszály

– klímaváltozás

– menekültválság

– jégtakaró olvadása – édesvíz

– locsolás, autómosás

– műanyag

– tengertisztító berendezések

– veszélyeztetett vízi állatok

– tényleg egészséges halat enni (higanyszennyezés)?

A kereséshez használható honlapokat lásd a mellékletben.

7.

IDŐ _ 20 perc (87)

TEVÉKENYSÉG _ bemutató – tárlatvezetés

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

Az elkészült tablókat kitesszük a falra, egymástól viszonylag távol, hogy kényelmesen meg lehessen nézni őket.

Annyi kisebb csoport alakul, ahányféle témát dolgoztak fel a gyerekek. Egész osztály esetén több kisebb csoport jöhet létre, ahol mindenki különböző témán dolgozott az előző körben.

A csoportok körbejárnak a teremben, mint egy múzeumi tárlatvezetésen.

Minden tablónál az a csoporttag az idegenvezető, aki részt vett a kidolgozásban.

Miközben elmagyarázza a tudnivalókat, a többiek jegyzetelnek. Mindenkinek annyi értékelőlapot kell kitöltenie, ahány előadást meghallgatott.

MUNKAFORMA _ csoportmunka, mozaik módszer 2.

ESZKÖZÖK _ feladatlaphoz ötlet: lásd melléklet

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

Jegyzetelés: Ha fontos, hogy mindenki rendelkezzen az elhangzott összes információval, lehet feladat, hogy először minél több dolgot írjanak fel, és a végén töltik ki a feladatlapot.

8.

IDŐ _ 3 perc (90)

TEVÉKENYSÉG _ értékelés

MÓDSZER, TARTALOM, INSTRUKCIÓK

A diákok kitöltik az értékelőlapot.

REFLEXIÓK, TAPASZTALATOK

Értékelőlap: lásd melléklet.

FELHASZNÁLT ANYAGOK ÉS ESZKÖZÖK

csoportonként 1 helyesírási szótár, szinonimaszótár, földrajzi atlasz, értelmező szótár, szemléltető eszközök: internet, mobiltelefon, számítógép, kivetítő